

СТАТИСТИКА СТАНОВНИШТВА

ГОДИШЊЕ САОПШТЕЊЕ

POPULATION STATISTICS

ANNUAL RELEASE

25. IV 2017. Број/No. 107/17

РОЂЕНИ И УМРЛИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

BIRTHS AND DEATHS IN REPUBLIKA SRPSKA

Благи раст броја живорођених

Укупан број живорођене дјеце у Републици Српској у 2016. години био је 9 452, од тога 4 931 дјечака и 4 521 дјевојчица. У односу на 2015. годину, број живорођене дјеце у 2016. години био је већи за 95. Од 2002. до 2015. године, Република Српска биљеки смањење броја живорођене дјеце. У истом периоду Република Српска је у просјеку сваке године имала 213 мање живорођене дјеце.

Жене одгађају рађање

Просјечна старост мајке при рођењу првог дјетета у Републици Српској била је 26,9 година, односно 0,3 године мања него у 2015. години. Вишегодишњи подаци нам указују да жене ипак одлажу рађање дјеце и да се старосна граница приликом рађања дјеце повећава.

Укупна просјечна старост мајке при рођењу дјетета у ЕУ-28, према посљедњем расположивом податку Еуростата (2015. године) била је 30,5, док је у Републици Српској просјечна старост у 2016. години била 28,8 година.

Од укупног броја живорођене дјеце, око 81,4% се роди у старости мајке од 20 до 34 године. Ред рођења дјетета задржава се на сличном нивоу као што је био у 2015. години. Око 46,6% мајки које су рађале у 2016. години родиле су прво дјете, друго дјете око 37,3% мајки, а треће и више дјеце око 16,2% мајки. Око 62,7% мајки које рађају прво дјете, рађају у старосној групи 20-29, око 67,1% рађања другог дјетета је у старосној групи 25-34, а око 87,8% мајки треће дјете рађају у старосној групи 25-39.

Број живорођене ванбрачне дјеце забилjeжио је благи пад у односу на претходну годину

У Републици Српској учешће живорођене ванбрачне дјеце у укупном броју живорођених је смањено у односу на претходну годину за око 0,2%. Од укупног броја живорођене ванбрачне дјеце, 86,9% њихових родитеља живи заједно.

Мањи број мртворођене дјеце

Укупан број мртворођене дјеце мањи је за око 11,7% у односу на претходну годину. Највећа вриједност стопе мртворођених од 5,6% забилjeжена је у 2001. години, а у 2011. години је пала на 3‰. У 2016. години стопа мртворођених износила је 1,6‰.

Slight increase in number of live births

Total number of live births in Republika Srpska in 2016 was 9,452, out of which 4,931 were boys and 4,521 were girls. Compared to 2015, there were 95 live births more in 2016. In the period 2002-2015, the number of live births in Republika Srpska was decreasing. In the given period, the number of live births has been decreasing on the average by 213 each year.

Women postpone giving birth

Average age of mother at birth of the first child in Republika Srpska was 26.9 years, which was 0.3 years more than in 2015. Data indicate that women postpone giving birth, thus the age of mother at birth has been increasing.

Total average age of mother at birth in the EU-28, according to the latest available data provided by Eurostat (2015), was 30.5, while in Republika Srpska this age in 2016 was 28.8 years.

Out of the total number of live births, approximately 81.4% were children born to mothers between 20 and 34 years of age. Birth order remained at almost the same level recorded in 2015. Approximately 46.6% of mothers who gave birth in 2016 gave birth to their first child, 37.3% to the second child, while approximately 16.2% of mothers gave birth to the third child or more. Approximately 62.7% of mothers gave birth to their first child between the ages of 20 and 29, approximately 67.1% of second child births were given by mothers between the ages of 25 and 34, while approximately 87.8% of mothers who gave birth to their third child were those in the age group between 25 and 39 years of age.

Number of live births outside marriage decreased slightly compared to the previous year

In Republika Srpska, share of live births outside marriage in the total number of live births decreased by approximately 0.2% in comparison with the previous year. Observing the total number of live births outside marriage, 86.9% of parents who got children lived together.

Decrease in number of stillbirths

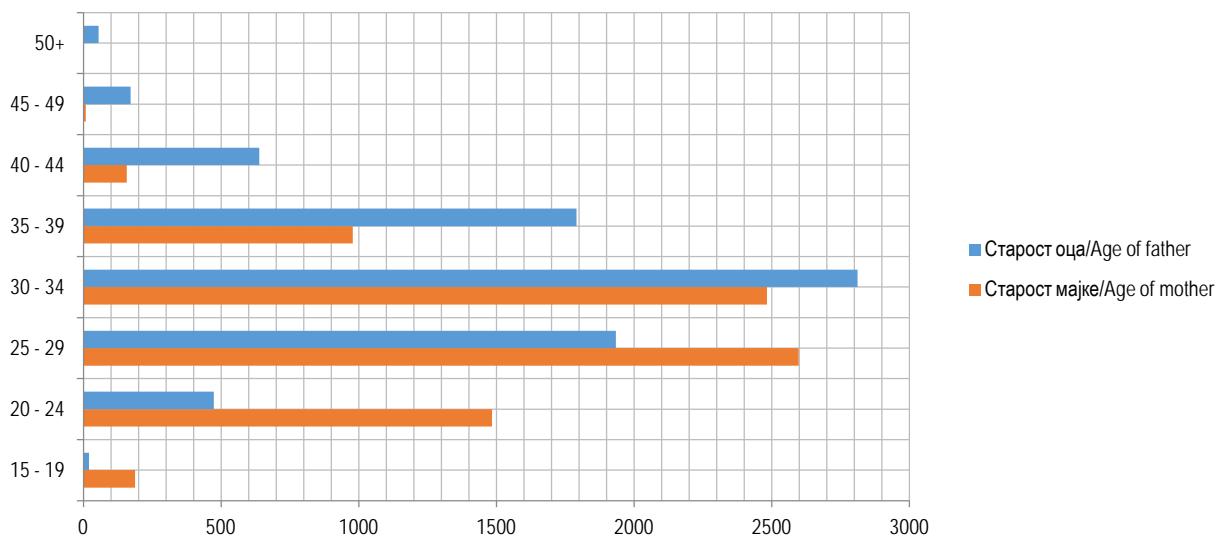
In comparison with the previous year, the total number of stillbirths was approximately 11.7% lower. The highest value of stillbirth rate was the one recorded in 2001, and it was 5.6‰, while in 2011 it decreased to 3‰. In 2016, stillbirth rate amounted to 1.6‰.

1. ПРЕГЛЕД РОЂЕНИХ 1998–2016.
OVERVIEW OF BIRTHS, 2000–2016

	1998	2000	2005	2015	2016	
Живорођени	13 527	14 191	10 322	9 357	9 452	<i>Live births</i>
Мртворођени	56	52	40	17	15	<i>Stillbirths</i>
Живорођени ван брака	1 485	1 371	1 531	1 559	1 556	<i>Live births outside marriage</i>
Стопа наталитета	9,5	9,7	7,1	6,6	8,2	<i>Natality rate</i>
Стопа мртворођених	4,1	3,7	3,9	1,8	1,6	<i>Stillbirth rate</i>

2. ЖИВОРОЂЕНИ ПРЕМА СТАРОСТИ МАЈКЕ И РЕДУ РОЂЕЊА ДЈЕТЕТА, 2016.
LIVE BIRTHS BY AGE OF MOTHER AND BIRTH ORDER, 2016

Старост мајке	Ред рођења дјетета <i>Birth order</i>						Age of mother
	прво <i>first</i>	друго <i>second</i>	трће <i>third</i>	четврто <i>fourth</i>	пето и више <i>fifth and more</i>	укупно <i>total</i>	
УКУПНО	4 404	3 521	1 172	257	98	9 452	TOTAL
<15	1	-	-	-	-	1	<15
15–19	298	34	4	-	-	336	15–19
20–24	1 236	530	83	12	1	1 862	20–24
25–29	1 528	1 097	284	49	16	2 974	25–29
30–34	970	1 266	469	106	46	2 857	30–34
35–39	310	524	276	67	28	1 205	35–39
40–44	55	66	53	23	7	204	40–44
45–49	6	4	3	-	-	13	45–49

Графикон 1. Живорођена брачна дјеца према старости мајке и оца, 2016.
Graph 1. Live births in marriage by age of mother and father, 2016

Мањи број умрлих

У 2016. години у Републици Српској је умрло 13 970 лица, од тога 7 198 мушкираца и 6 772 жене. У поређењу са 2015. годином, у Републици Српској је умрло 1 089 лица мање. Највише умрлих је било у периоду јануар-март 2016. године око 28,1%, а најмањи број умрлих је био у периоду јун-август, око 22,2%.

Мушкарци данас живе краће од жена

Просјечна старост приликом умирања за мушкире у 2016. години била је 71,0 година, а за жене 76,9 година. Од 2010. године укупна просјечна старост приликом умирања порасла је за 1,7 година. У односу на 2015. годину, просјечна старост приликом умирања за жене и мушкире је у благом порасту. Од укупног броја умрлих свако четврто лице умре испод 65 година старости.

Умрло 23 дјече до једне године старости

Троје одојчади мање је умрло у односу на претходну годину, а у 2016. години умрло је 17 дјечака и 6 дјевојчица. Око 69,5% умре у првих 10 дана послије рођења. У 2016. године стопа умрле одојчади била је 2,4‰. Према посљедњем расположивом податку Еуростата (2015. године) стопа умрле одојчади у ЕУ-28 била је 3,6‰. Стопа умрле одојчади у Републици Српској за 2016. годину била је мања од стопе умрле одојчади у ЕУ-28.

Decrease in number of deaths

In Republika Srpska, 13,970 persons died in 2016, out of which 7,198 were male and 6,772 female. In comparison with 2015, there were 1,089 deaths fewer in Republika Srpska. The highest number of deaths occurred in the period January-March 2016, namely 28.1%, while the lowest number was that recorded in the period June - August, namely 22.2%.

Men live shorter than women

Average age at death for men in 2016 was 71.0, while for women this age was 76.9. Since 2010, total average age at death increased by 1.7 years. In comparison with 2015, average age at death for women and men recorded a slight increase. Observing the total number of deaths, one in four deceased persons was under the age of 65.

23 deaths of children under one year of age

There were three infant deaths fewer in comparison with the previous year, with 17 boys and 6 girls who deceased in 2016. Approximately 69.5% of deaths occurred during the first 10 days after birth. In 2016, the rate of infant deaths was 2.4‰. According to the latest available data provided by Eurostat (2015), the rate of infant deaths in the EU-28 was 3.6‰. Thus, the rate of infant deaths in Republika Srpska in 2016 was lower than the rate of infant deaths recorded in the EU-28.

3. ПРЕГЛЕД УМРЛИХ У ПЕРИОДУ 1998–2016. OVERVIEW OF DEATHS IN THE PERIOD 1998–2016

	1998	2000	2005	2015	2016	
Умрли	12 469	13 370	13 802	15 059	13 970	Deaths
Мушки	6 615	7 069	7 239	7 640	7 198	Male
Женски	5 854	6 301	6 563	7 419	6 772	Female
Стопа морталитета	8,7	9,1	9,5	10,6	12,1	Mortality rate
Умрла одојчад	112	103	37	26	23	Infant deaths
Мушки	67	57	20	9	17	Male
Женски	45	46	17	17	6	Female
Стопа смртности одојчади	8,3	7,3	3,6	2,8	2,4	Infant mortality rate
Просјечна старост приликом умирања						Average age at death
Мушки	64,9	65,2	67,5	70,9	71,0	Male
Женски	70,8	71,2	72,5	76,4	76,9	Female

Болести крвотока водећи узроци смрти

Водећи узрок смрти у Републици Српској биле су болести крвотока. Од укупног броја умрлих око 49,5% умре од поменутих болести. Жене умиру од болести крвотока за 8,2% више од мушкараца. Сљедећи водећи узрок смрти су тумори, и у Републици Српској од тумора је умрло укупно 21,1%. Мушкарци умиру од тумора за 18,0% више од жене.

Насилне смрти

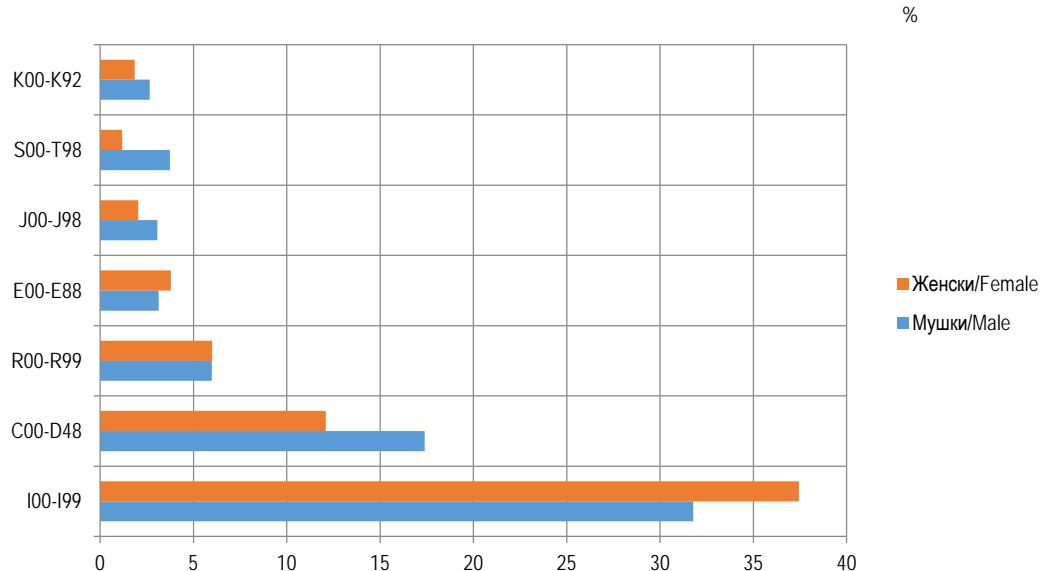
У Републици Српској у односу на претходну годину дошло је до смањења броја насиљних смрти за 12,0%. Укупан број убиства износио је 17, самоубистава 205, а несрћних случајева 235. У укупном броју насиљних смрти мушки учествују са 75,8%. Око 84,9% самоубистава се десило у старости већој од 45 година.

Diseases of the circulatory system – main cause of death

Main cause of death in Republika Srpska were diseases of the circulatory system. Out of the total number of deaths, 49.5% were due to this type of diseases. Percentage of women who died due to diseases of the circulatory system was 8.2% higher than that of men. The next most frequent cause of death were tumors, with 21.1% of deaths in Republika Srpska being caused by them. Percentage of men who died due to tumors was 18.0% higher than that of women.

Violent deaths

In Republika Srpska, in comparison with the previous year, a decrease by 12.0% was recorded in number of violent deaths. The total number of homicides was 17, while there were 205 suicides and 235 accidents. In the total number of violent deaths, men participated with 75.8%. Approximately 84.9% of suicides occurred in the age group of persons older than 45 years of age.

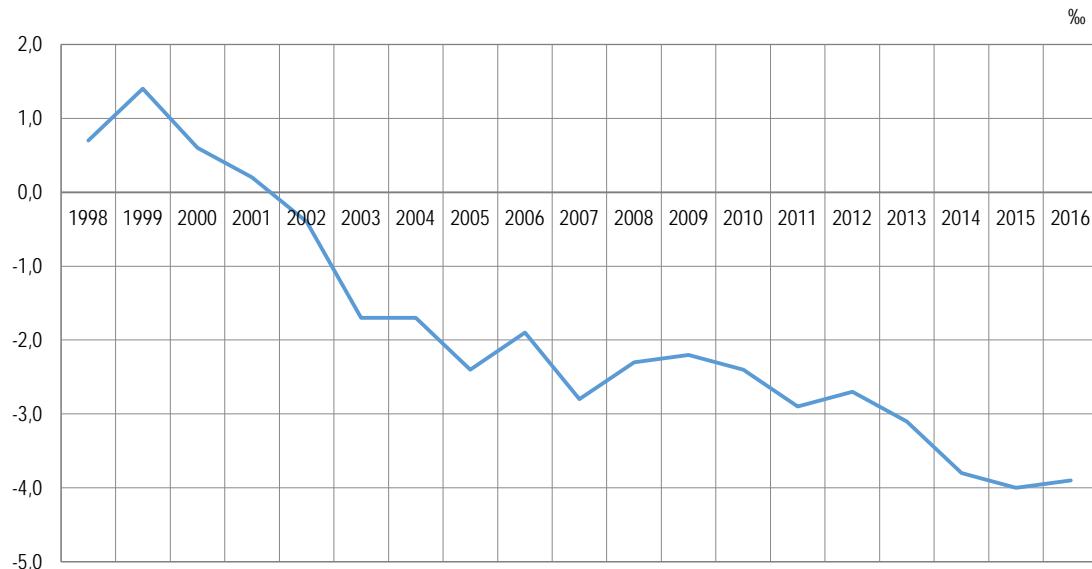
Графикон 2: Водећи узроци смрти према полу, 2016.
Graph 2: Main causes of death by sex, 2016

Природни прираштај

Од 2002. године природни прираштај Републике Српске је негативан, а највећа негативна вриједност забиљежена је у 2015. години, - 4,0%. Континуитет пада природног прираштаја указује на све већи број умрлих, а мањи број живорођених. У односу на 2015. годину стопа природног прираштаја већа је за 0,1‰.

Natural increase

Since 2002, natural increase in Republika Srpska has been negative, while its highest negative value was the one recorded in 2015 - 4.0%. A continued decrease in natural increase indicates a growing number of deaths and a lower number of live births. In comparison with 2015, natural increase rate was 0.1‰ higher.

Графикон 3: Стопа природног прираштаја Републике Српске 1998–2016.
Graph 3: Natural increase rate in Republika Srpska, 1998–2016

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Извор података

Извјештајне јединице прикупљања статистичких података о рођеним и умрлим лицима су матични уреди Републике Српске.

Дефиниције и објашњења

Природни прираштај је разлика између броја живорођене дјеце и броја умрлих лица.

Општа стопа наталитета представља однос између броја живорођених и процијењеног броја становника у посматраној години.

Општа стопа морталитета представља однос између броја умрлих и процијењеног броја становника у посматраној години.

Општа стопа природног прираштја представља разлику између стопе наталитета и стопе морталитета у посматраној години.

Стопа смртности одојчади представља однос између броја умрле дјеце до једне године старости на 1 000 живорођених у посматраној години.

Општа стопа мртворођења представља број мртворођених на 1 000 живорођених у посматраној години.

Просјечна старост мајке представља просјечну годину њене старости приликом рађања дјетета.

Просјечна старост умрлог лица представља просјечну годину приликом умирања.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Source of data

Reporting units for the collection of statistical data on births and deaths are registration offices in Republika Srpska.

Definitions and explanations

Natural increase represents the difference between number of live births and number of deaths.

General natality rate represents the ratio between number of live births and population estimate in the referent year.

General mortality rate represents the ratio between number of deaths and population estimate in the referent year.

General natural increase rate represents the difference between natality and mortality rates in the referent year.

Infant mortality rate represents the number of deaths of children under 1 year of age per 1 000 live births in the referent year.

General stillbirth rate represents the number of stillbirths per 1 000 live births in the referent year.

Average age of mother represents the average age of mother at childbirth.

Average age of deceased persons represents the average age at death.

SYMBOLS

- no occurrence

ЗНАКОВИ

- нема појаве

Саопштење припремило Одјељење статистике становништва, образовања и правосуђа

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 – Др Радмила Чичковић, директор – Владан Сибиновић, главни уредник – Излази годишње – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – Е-пошта: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Prepared by Population, Education and Crime Statistics Division

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Velika Mlađenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Radmila Čičković, PhD, Director General – Vladan Sibinović, Editor in chief – Annual periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged